

ด่วนที่สุด

ที่ กต 0803/716

สวค.	5/295	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
วันที่	26 ต.ค. 2553	6210
เวลา	14.15 น.	วันที่ 26 ต.ค. 2553 เวลา 14.05

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

24

สิงหาคม 2553

เรื่อง รายงานผลการประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า อย่างไม่เป็นทางการ ณ เมืองเมียวดี ประเทศสหภาพพม่า

จัดเข้าวาระ..... 7 ก.ย. 2553

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างคำสั่งคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า (ฝ่ายไทย) ที่ 1/2553

ด้วยเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2553 คณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า (ฝ่ายไทย) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเดินทางไปเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า (Joint Boundary Committee - JBC) ณ เมืองเมียวดี สหภาพพม่า ตามคำเชิญของประธานคณะกรรมการเขตแดนร่วมไทย - พม่า (ฝ่ายพม่า) เพื่อหารือเกี่ยวกับปัญหาเขตแดนกับฝ่ายพม่าอย่างไม่เป็นทางการ โดยเฉพาะปัญหาการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งของไทยบริเวณแม่น้ำเมย ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่พม่าใช้อ้างในการปิดด่านบริเวณอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนสรุปผลการประชุมอย่างไม่เป็นทางการดังกล่าว ดังนี้

1. นายหม่อง มิน ประธาน JBC ฝ่ายพม่า กล่าวว่า รู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้พบกับคณะ JBC ฝ่ายไทย และยินดีที่ฝ่ายไทยให้ความสำคัญกับการเชิญประชุมอย่างกระชั้นชิด ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 ที่ได้มีการประชุม JBC ครั้งที่ 6 ที่กรุงเทพฯ ก็ยังได้มีการจัดการประชุม JBC ครั้งที่ 7 จึงมีปัญหาด้านแนวชายแดนเกี่ยวกับเขตแดนอยู่หลายกรณี ประธาน JBC ฝ่ายพม่าเห็นว่า JBC เป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาชายแดน และการประชุม JBC อย่างไม่เป็นทางการครั้งนี้ก็ถือว่าสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นการหาข้อมูลเพื่อนำไปสู่การประชุม JBC ครั้งที่ 7 อย่างเป็นทางการ

นอกจากนี้ ไทยและพม่าเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์อันดีมาโดยตลอด เนื่องจากมีเขตแดนติดกันยาวมาก ประชาชนของทั้งสองประเทศก็มีความใกล้ชิดกัน มีศาสนาและวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน รวมทั้ง ผู้นำของทั้งสองประเทศก็มีความพยายามสร้างเสริมความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น และอีกไม่นานนี้ นายกรัฐมนตรีของไทยก็จะเดินทางไปเยือนพม่า ซึ่งจะถือเป็นการเยือนครั้งประวัติศาสตร์อีกครั้งหนึ่งของประเทศทั้งสอง

นร. 394
เข้า 30.50.53
16.35
ออก 30.50.53
18.40

นร. 3548
30.50.53 16.01

ประธาน JBC ฝ่ายพม่ากล่าวว่า เนื่องจากประเทศทั้งสอง มีชายแดนติดกันเป็นระยะทางยาว การเกิดปัญหาตามแนวชายแดนย่อมเป็นเรื่องธรรมดา เพราะเขตแดนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และเป็นไปตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม ตนเชื่อว่า หากใช้ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างทั้งสองประเทศ และความร่วมมือร่วมใจ ไทยและพม่า ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ท่ามกลางความเข้าใจอันดี เพื่อประโยชน์ของทั้งสองประเทศ

2. นายวศิน อธิวณิช ประธาน JBC ฝ่ายไทย กล่าวว่า เรื่องเขตแดน เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ซึ่งอาจทำให้กระทบไปถึงความสัมพันธ์อันดีที่มีอยู่แล้ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแยกประเด็นเขตแดนออกจากประเด็นอื่น ดังนั้น บทบาทของ JBC ในการแก้ไขปัญหาเขตแดนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และหาก JBC สามารถ พบปะหารือกันได้อย่างสม่ำเสมอ ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องเขตแดนได้เป็นอย่างดี ฝ่ายไทยเห็นความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ JBC จะต้องทำหน้าที่ให้เต็มที่เพื่อที่จะแก้ไขปัญหา ที่ค้างค้ำและปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอย่างดีที่สุด ดังนั้น การพบปะหารือของทั้งสองฝ่าย ควรจะเกิดขึ้นบ่อยๆ

3. ประธาน JBC ฝ่ายไทยแจ้งด้วยว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 190 ได้กำหนดขั้นตอนเกี่ยวกับการเจรจาเขตแดน กล่าวคือ ต้องมีการเสนอกรอบการเจรจาให้คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาให้ความเห็นชอบ ก่อนเริ่มดำเนินการเจรจา และเมื่อเจรจาแล้ว ต้องเสนอผลการเจรจาแต่ละครั้ง ให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบด้วย จึงสามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งบางครั้งอาจจะ เกิดความล่าช้าจากกระบวนการดังกล่าว จึงขอให้ฝ่ายพม่าได้เข้าใจตามนี้ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของ JBC ฝ่ายไทยขอยืนยันว่า จะผลักดันให้การดำเนินการภายใต้กรอบ JBC มีความคืบหน้าโดยเร็วเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากประเด็นเรื่องเขตแดนเป็นความสำคัญสูงสุดในความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

4. ฝ่ายพม่าได้เสนอให้มีการหารืออย่างไม่เป็นทางการโดยมอบหมายให้อธิบดีกรมการกงสุลและกฎหมาย (Consular and Legal Affairs Department) เป็นผู้หารือกับฝ่ายไทย ดังนั้น ฝ่ายไทยได้มอบหมายให้อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายเป็นประธาน ในการหารือฝ่ายไทย โดยประธาน JBC ทั้งสองฝ่าย ได้หารือกันแบบ four-eye

5. ผลการหารือระหว่างอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายกับอธิบดีกรมการกงสุลและกฎหมายของพม่า

5.1 อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายกล่าวว่า การประชุมหารือครั้งนี้ถือเป็นการหารืออย่างไม่เป็นทางการ ดังนั้น จะไม่มีการบันทึก (record) หรือบันทึกการประชุม (minutes of the Meeting) ทั้งนี้ ฝ่ายไทยต้องขอขอบคุณในความเข้าใจของฝ่ายพม่าเพราะไม่เช่นนั้น ฝ่ายไทยจะต้องดำเนินการตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญฯ ก่อน

5.2 ทั้งสองฝ่ายตกลงกันตามข้อเสนอของฝ่ายพม่าว่า การประชุมครั้งนี้มิได้ประชุมเพื่อให้ได้ข้อสรุปใดๆ แต่จะเป็นการชี้แจง ส่งข้อความ ทำทักของแต่ละฝ่ายให้อีกฝ่ายได้รับทราบ

5.3 ฝ่ายพม่าได้ยืนยันหลักการตามกฎหมายระหว่างประเทศว่า ก่อนการดำเนินการก่อสร้างบริเวณแม่น้ำเขตแดน จะต้องมีการแจ้งอีกฝ่ายก่อนเสมอ ซึ่งฝ่ายไทยรับทราบ และ ยืนยันว่า ฝ่ายไทยได้ก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งเพื่อรักษาตลิ่งและดินแดนฝั่งไทย โดยทำไปด้วยความเชื่อว่าจะไม่กระทบต่อฝ่ายพม่า อย่างไรก็ตาม ฝ่ายไทยเห็นด้วยว่า ในการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง จะต้องมีการแจ้งและหารือกันก่อน ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ฝ่ายไทยสร้างหรือฝ่ายพม่าสร้าง

5.4 ปัญหาที่ฝ่ายพม่าได้หยิบยกขึ้นหารือได้แก่ ปัญหาการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณแม่น้ำเมย ปัญหาเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณแม่น้ำปากจั่น ปัญหาเกี่ยวกับเกาะกลางแม่น้ำเมย (บริเวณใต้สะพานมิตรภาพ) อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และปัญหาเกาะต้ายี่ม (Lone Phaw Gyi) จังหวัดระนอง

(1) ปัญหาการสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณแม่น้ำเมย ฝ่ายพม่าแจ้งว่า ฝ่ายพม่าได้ประท้วง 4 ครั้ง และเชิญเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้งเข้าพบ 1 ครั้ง และประท้วงผ่านช่องทาง Township Border Committee (TBC) 8 ครั้ง แต่ฝ่ายไทยยังคงดำเนินการก่อสร้างต่อไป ซึ่งพม่าเห็นว่า การก่อสร้างดังกล่าวทำให้ตลิ่งฝั่งพม่าเสียหาย

(2) ปัญหาเขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณแม่น้ำกระบุรี/ปากจั่น จังหวัดระนอง ซึ่งฝ่ายพม่าได้ประท้วงมาแต่ฝ่ายไทยมิได้ยุติการก่อสร้าง

(3) ปัญหาเกาะกลางแม่น้ำเมย ฝ่ายพม่าได้แสดงหลักฐานภาพถ่ายทางอากาศว่าฝ่ายไทยได้วางสิ่งก่อสร้างต่างๆ บริเวณเกาะกลางแม่น้ำดังกล่าว เมื่อปี ค.ศ. 1994 ส่งผลให้เกาะกลางแม่น้ำกลายเป็นเกาะที่อยู่ติดกับฝั่งไทย ซึ่งแม้ว่าต่อมาฝ่ายไทยได้ดำเนินการขุดร่องน้ำให้เป็นอย่างเดิม แต่ปัจจุบันร่องน้ำได้หายไปแล้ว จึงขอให้ปรับสภาพให้เป็นเช่นเดิม

(4) ปัญหาเกาะต้ายี่ม (Lone Phaw Gyi) ซึ่งเป็นเกาะกลางแม่น้ำปากจั่น ฝ่ายพม่าได้แสดงหลักฐานว่า พม่าน่าจะเป็นเจ้าของเกาะดังกล่าว และประท้วงว่าฝ่ายไทยได้นำแท่งคอนกรีตไปวางขวางไว้ในแม่น้ำ แม้ว่าหลังจากพม่าได้ประท้วงเป็นครั้งแรกฝ่ายไทยได้ย้ายแท่งคอนกรีตออกไปแล้ว แต่ยังนำไปไว้บนฝั่ง ซึ่งฝ่ายพม่าเห็นว่าจะกระทบต่อทางเดินของแม่น้ำ

5.5 ฝ่ายไทยได้รับทราบปัญหาและท่าทีของฝ่ายพม่า โดยได้ชี้แจงกับฝ่ายพม่าว่า ในการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่ง ฝ่ายไทยทำไปด้วยความมั่นใจว่า จะไม่กระทบต่อตลิ่งฝั่งพม่า และเป็นการก่อสร้างเพื่อป้องกันมิให้มีการกัดเซาะตลิ่ง อย่างไรก็ตาม ฝ่ายไทยตระหนักเป็นอย่างดีว่าในการตัดสินใจว่าการก่อสร้างของไทยจะกระทบต่อฝั่งพม่าหรือไม่นั้น จะต้องฟังความเห็นของฝ่ายพม่าด้วย ทั้งนี้ หากมีความเห็นไม่ตรงกัน ก็จำเป็นต้องประชุมหารือร่วมกัน ที่ผ่านมา ฝ่ายไทยก็ได้แก้ปัญหาทุกปัญหาด้วยความจริงใจ

และให้ความสำคัญกับการประท้วงของฝ่ายพม่าทุกครั้ง ดังจะเห็นได้จากการที่ฝ่ายไทย เคลื่อนย้ายแท่งคอนกรีตออกจากแม่น้ำกระบุรี/ปากจั่น นอกจากนี้ สำหรับกรณีการก่อสร้าง เขื่อนป้องกันตลิ่งบริเวณแม่น้ำปากจั่น หลังจากที่ฝ่ายไทยได้รับหนังสือประท้วงจากฝ่ายพม่า ฝ่ายไทยโดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ลงไปตรวจสอบพื้นที่ เมื่อเดือนมีนาคม 2553 และได้มีหนังสือชี้แจงฝ่ายพม่าเมื่อเดือนมิถุนายน 2553 ทั้งนี้ จากการตรวจพื้นที่จะเห็นว่า ตลิ่งฝั่งไทยถูกกัดเซาะอย่างรุนแรง ในขณะที่ฝั่งพม่าเกิดทรายงอก

5.6 ฝ่ายไทยเห็นชอบตามข้อเสนอของฝ่ายพม่าให้มีคณะกรรมการ เทคนิคร่วม ภายใต้กรอบของ JBC เพื่อพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการก่อสร้างบริเวณแม่น้ำ ที่เป็นเขตแดนระหว่างไทย – พม่าตลอดแนว และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับ กฎหมายระหว่างประเทศและสามารถเป็นที่ยอมรับได้ของทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อทั้งสองประเทศ โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่า ประเด็นเรื่องแม่น้ำเมย ถือเป็น priority ที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องหยิบยกขึ้นพิจารณาเป็นประเด็นแรก

5.7 นอกจากนี้ ฝ่ายพม่าได้ขอให้ JBC ฝ่ายไทยเป็นเจ้าภาพ การประชุม pre- JBC ซึ่งเป็นการประชุมอย่างไม่เป็นทางการของ JBC ทั้งสองฝ่ายเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลและความเห็นก่อนที่พม่าจะเป็นเจ้าภาพการประชุม JBC ครั้งที่ 7 อย่างเป็นทางการ ซึ่งฝ่ายไทยยินดี

6. ในการหารือแบบ four eye ระหว่างประธาน JBC ทั้งสองฝ่าย ทั้งสองฝ่ายตกลงกันให้จัดตั้งคณะกรรมการเทคนิคร่วมตามข้อ 5.6 โดยแต่ละฝ่ายจะเสนอ ร่างองค์ประกอบของคณะกรรมการเทคนิคร่วมให้อีกฝ่ายทราบภายใน 1 สัปดาห์ ต่อจากนั้น ฝ่ายไทยจะขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี จากนั้นจะจัดให้มีการประชุมทันที

ประธาน JBC ทั้งสองฝ่ายตกลงกันในหลักการว่า คณะกรรมการ เทคนิคร่วมของแต่ละฝ่ายจะมีกรรมการไม่เกินฝ่ายละ 10 คน และได้ตกลงกันด้วยว่า ควรจะมีการตรวจสอบ (monitor) ทางเดินและการเปลี่ยนแปลงของแม่น้ำซึ่งเป็นเขตแดน ทั้งโดยบุคลากรในพื้นที่และโดยแผนที่ภาพถ่ายทางดาวเทียมเพื่อตรวจสอบปัญหาและแก้ไข ปัญหาต่างๆ ได้ทันทั่วทั้ง

7. ข้อสังเกต

7.1 การจัดตั้งคณะกรรมการเทคนิคร่วมน่าจะสามารถกระทำได้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2552 ซึ่งเป็นมติคณะรัฐมนตรีที่แต่งตั้ง JBC (ฝ่ายไทย) โดยระบุให้อำนาจหน้าที่ของ JBC (ฝ่ายไทย) รวมถึง การจัดตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อช่วยในการปฏิบัติงานตามความจำเป็น ทั้งนี้ ในส่วนของฝ่ายไทย ประธาน JBC ฝ่ายไทยเห็นควรเสนอให้อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายเป็นประธานคณะกรรมการ เทคนิคร่วมฯ

7.2 หลังจากการประชุมเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2553
กระทรวงการต่างประเทศได้รับการประสานเป็นการภายในจากสำนักงานจังหวัดตาก
ในช่วงวันเดียวกันว่า ฝ่ายพม่าได้เชิญรองผู้ว่าราชการจังหวัดตากไปประชุมเพื่อจัดระเบียบ
ชายแดนในวันต่อไป และพม่าจะเปิดด่านแม่สอดภายใน 2 - 3 วัน แต่ได้รับทราบว่
จนถึงขณะนี้ (วันที่ 18 สิงหาคม 2553) พม่ายังมิได้เปิดด่านแม่สอด

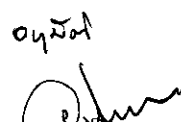
8. ตามนัยผลการประชุมหารือดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศ
ได้ยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเทคนิคร่วมไทย - พม่า (ฝ่ายไทย) เพื่อพิจารณาประเด็น
เกี่ยวกับแม่น้ำที่เป็นเขตแดนระหว่างไทย - พม่าตลอดแนวแล้ว โดยมีองค์ประกอบดังปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และหากฝ่ายพม่าพิจารณาแล้ว ไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติม ก็จะเสนอให้
ประธาน JBC (ฝ่ายไทย) ลงนามในร่างคำสั่งฉบับนี้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ
กราบเรียนนายกรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี
๓๐.๘.๕๓

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองเขตแดน

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 1104

โทรสาร 0 2643 5035

๗.4
สลด. ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๖-7 ก.ย. 2553 ลงมติว่า

ทราบ

1
ที่ ๗๕๐๕๐๖/๒๕๕๓/๓ ลว. ๓๐ ส.ค. ๕๓.

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

กต. ขอให้นำรายงานผลการประชุมคณะกรรมการเขตแดน
ร่วมไทย-พม่า อย่างไม่เป็นทางการ ณ เมืองเมียวดี ประเทศสหภาพพม่า
เสนอ ครม. ทราบ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ
ครม. ทราบ ตามที่ กต. เสนอ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี